

Řízení obranných zdrojů

Blok II

Obranné zdroje z pohledu teorie veřejného sektoru

Téma 2

Řízení obranných zdrojů z pohledu teorie veřejného
sektoru II

Osnova

Úvod

- Základní pojmy
- Poslání veřejného sektoru
- Teorie potřeb
- Struktura veřejného sektoru
- Faktory ovlivňující velikost a strukturu veřejného sektoru
- Produkce a formy zabezpečování služeb a statků cestou veřejného sektoru

Závěr

ÚVOD

*Řízení obraných zdrojů z pohledu teorie
veřejného sektoru II*

Úvod

- **Cílem tohoto tématu** je pochopení podstaty fungování veřejného/obránného sektoru s důrazem na vymezení jeho struktury s využitím teorie statků a teorie potřeb.
- **Jako dílčí cíle** můžeme stanovit:
 - a) vymezení teorie potřeb,
 - b) vymezení blokové struktury veřejného sektoru,
 - c) vysvětlení provázanosti teorie statků, teorie potřeba a struktury veřejného sektoru/obránného sektoru s možností diskuse oprávněnosti produkce a formy zabezpečování daných konkrétních služeb a statků cestou veřejného sektoru.

ZÁKLADNÍ POJMY

*Řízení obraných zdrojů z pohledu teorie
veřejného sektoru II*

Základní pojmy

- Poslání veřejného sektoru
- Teorie potřeb
- Struktura veřejného sektoru
- Možnosti zabezpečování statků potřebných pro národní hospodářství

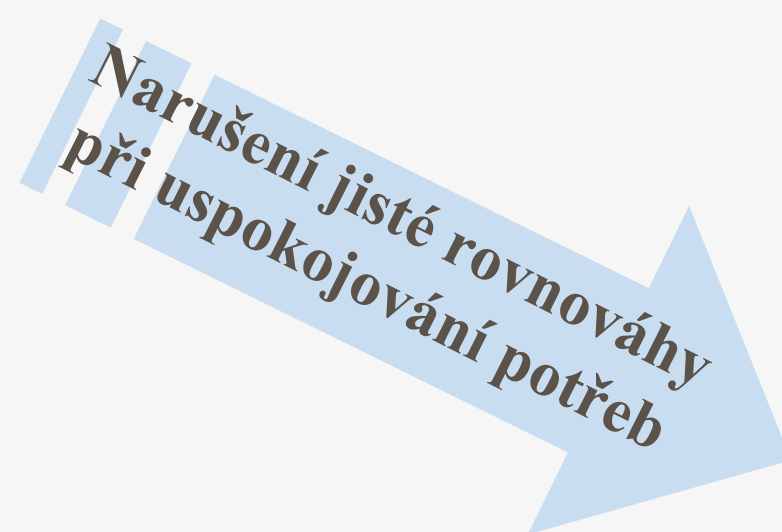

POSLÁNÍ VEŘEJNÉHO SEKTORU

*Řízení obraných zdrojů z pohledu teorie
veřejného sektoru II*

Poslání veřejného/obránného sektoru

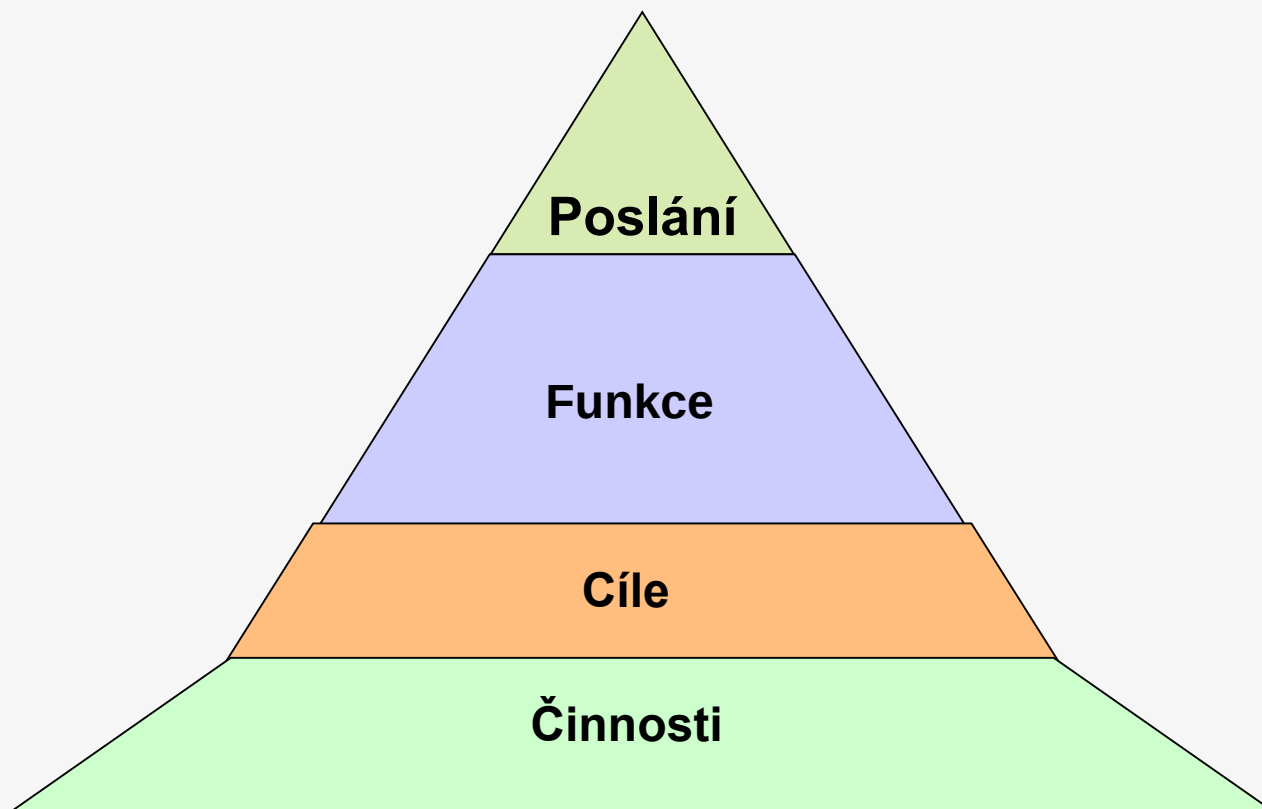
Poslání veřejného sektoru

Posláním VS je v nejobecnější rovině předcházení, omezování a řešení dopadů selhávání a absentování trhu v ekonomickém, sociálním růstu a především rozvoji.

STRECKOVÁ, Yvonne
- upraveno

Poslání veřejného sektoru

TEORIE POTŘEB

*Řízení obraných zdrojů z pohledu teorie
veřejného sektoru II*

Teorie potřeb

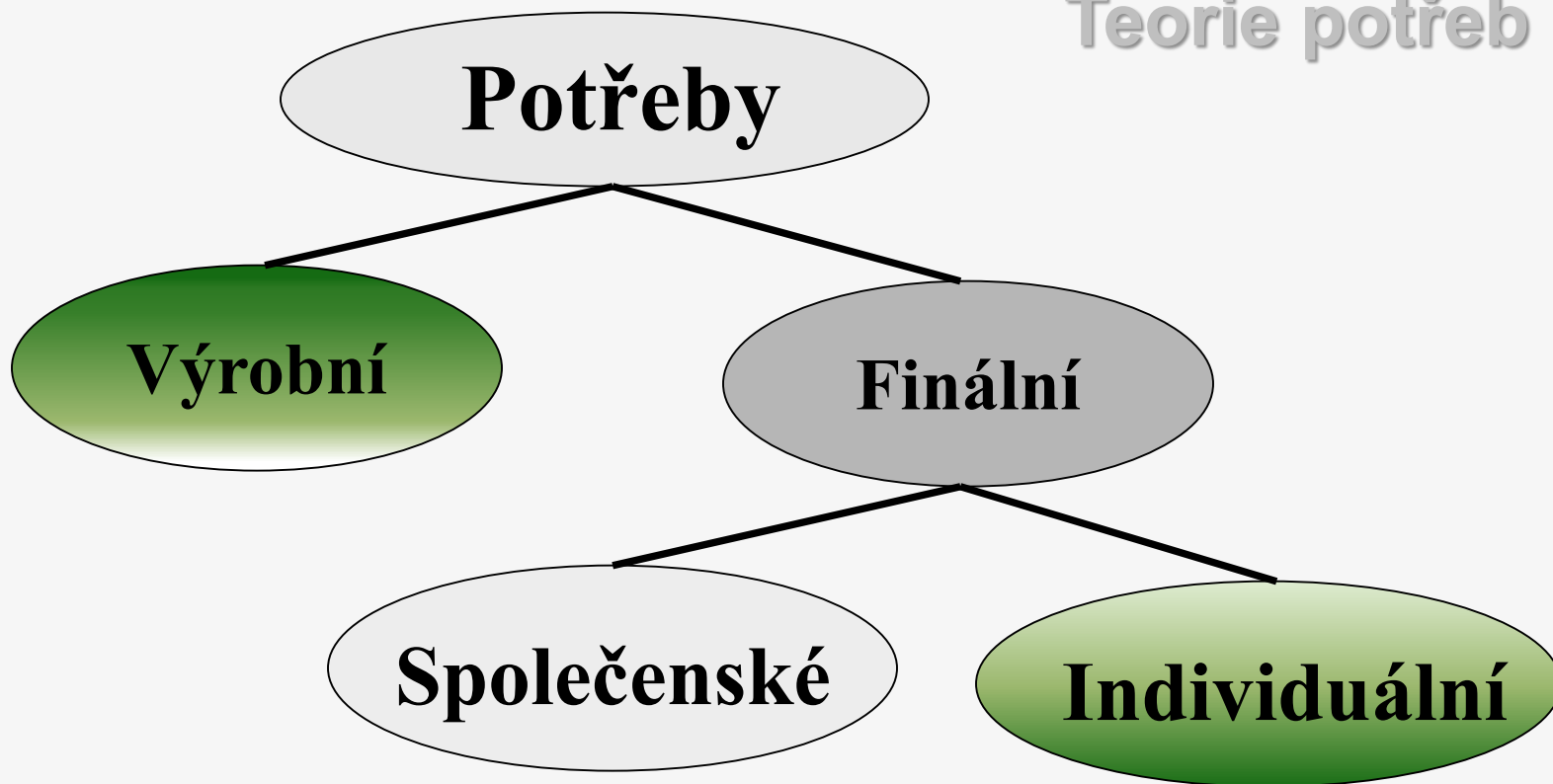
Chceme-li lépe pochopit **fungování VS**
a jeho **strukturu**, je nutné blíže
specifikovat *kategorii potřeb*, což nám
umožní lepší orientaci v diskusi o
způsobech zabezpečování statků
ve **Veřejném sektoru.**

STRECKOVÁ, Yvonne

Teorie potřeb

Pramen: Upraveno dle STRECKOVÁ, Yvonne. Veřejná ekonomie pro školu i praxi, Computer Press, 1998.

Teorie potřeb *Výrobní*

- pociťuje každý člověk – výrobce,
- jsou uspokojovány statky, jež jsou určeny pro spotřebu v procesu další produkce statků nebo služeb,
- neexistuje fakticky žádný důvod pro uspokojování těchto potřeb cestou VS.

Teorie potřeb *Finální*

- tyto potřeby již neslouží k produkci dalších statků
- pociťuje je každý jedinec jako konečný spotřebitel

Společenské

- potřeba organizovaného uspořádání společnosti
- potřeba ochrany občana a jeho majetku
- potřeba dovolání se spravedlnosti cestou zákonů
- potřeba ochrany území

Individuální

- potřeba výživy
- potřeba odívání
- potřeba bydlení
- potřeba ochrany zdraví
- potřeba dopravy
- potřeba vzdělání
- potřeba poznání, informací
- potřeba estetických zážitků

Teorie potřeb *Finální*

Společenské

- Pociťuje člověk jako člen společnosti (Robinson?)

Individuální

- Pociťuje člověk jako genetický druh, jsou mu bytostně vlastní

Definiční znaky

Příčina pociťování

Intenzita pociťování

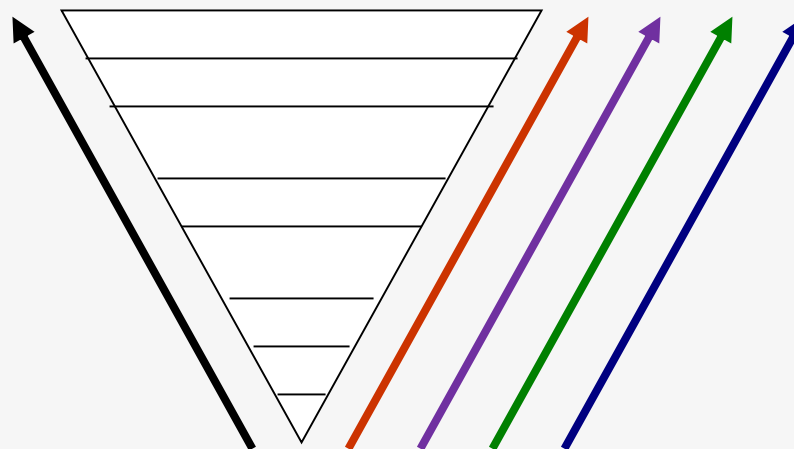
Délka pociťování

Teorie potřeb *Finální individuální potřeby*

potřeba estetických zážitků
potřeba poznání, informací
potřeba vzdělání
potřeba dopravy
potřeba ochrany zdraví
potřeba bydlení
potřeba odívání
potřeba výživy

- a) možnost stanovení kvantitativní hranice nasycenosti (*klesá*)
- b) míra individuální existenční naléhavosti uspokojování potřeb (*klesá*)
- c) míra společenské existenční naléhavosti uspokojování potřeb (*roste*)
- d) míra významu uspokojování potřeb pro kultivaci lidského potenciálu (*roste*)
- e) dynamika změn ve způsobu uspokojování potřeb (*roste*)

Teorie potřeb

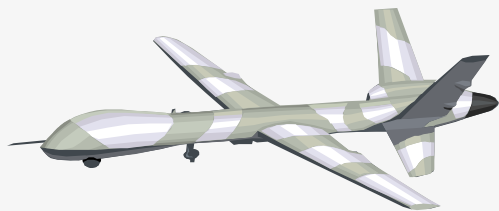
- **Ochrana územní celistvosti státu** *Finální společenské potřeby*
- Ochrana osob a majetku a institucí státu
- Ochrana organizované společnosti
- Ochrana spravedlnosti
- **produkce** statků, uspokojující společenské potřeby je obecně považována za **doménu veřejného sektoru**;
- **neexistuje** zde objektivní **zájem** na jejich růstu, jedná se o služby, které jsou vyvolány **negativním projevem** činnosti člověka, žijícího ve společnosti,
- z titulu charakteru potřeb nejsou jednotlivci motivováni, dobrovolně přispívat na zajištění jejich uspokojení, často se tyto služby považují za zbytečné.

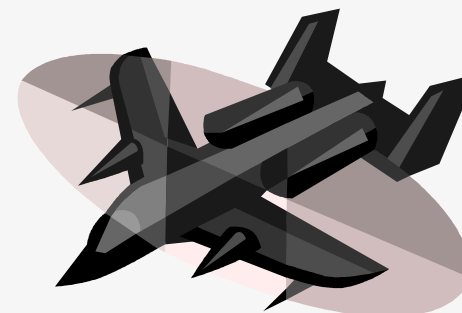
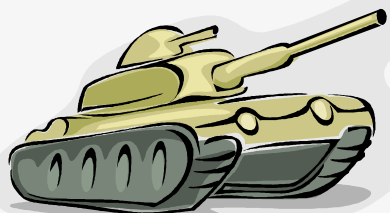

Teorie potřeb

Finální společenské potřeby

- Kdo má zájem na uspokojování těchto potřeb?
- Je možné komercializovat produkci těchto služeb?
- Nehrozí zde morální hazard podceňování důležitosti uspokojování těchto potřeb?

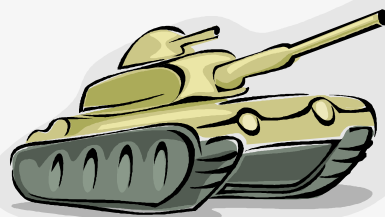
STRUKTURA VEŘEJNÉO/OBRANNÉHO SEKTORU

*Řízení obraných zdrojů z pohledu teorie
veřejného sektoru II*

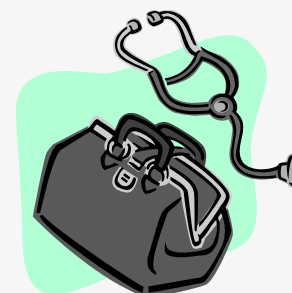
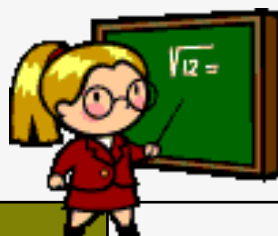

Struktura veřejného sektoru

- **Blok společenských potřeb**
- Blok odvětví rozvoje člověka
- Blok poznání a informací
- Blok technické infrastruktury
- Blok odvětví privátních statků podporovaných z VR
- Blok existenčních jistot

FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ STRUKTURU VEŘEJNÉHO SEKTORU

*Řízení obraných zdrojů z pohledu teorie
veřejného sektoru II*

Faktory ovlivňující velikost a strukturu veřejného sektoru

- **EKONOMICKÉ FAKTORY**
- **MIMOEKONOMICKÉ FAKTORY**

Faktory ovlivňující velikost a strukturu veřejného sektoru

Ekonomické faktory

- **fáze ekonomického rozvoje země,**
 - preindustriální fáze (zaostalé, rozvojové země)
 - Industriální fáze
 - Postindustriální fáze
- **bariéry ekonomického rozvoje atd.**
 - bariéra spotřeby
 - bariéra výkonnosti

Faktory ovlivňující velikost a strukturu veřejného sektoru

Mimoekonomické faktory

- geopolitické faktory,
- historické faktory,
- kulturně náboženské faktory,
- politické faktory.

PRODUKCE A FORMY ZABEZPEČOVÁNÍ SLUŽEB A STATKŮ CESTOU VEŘEJNÉHO SEKTORU

*Řízení obraných zdrojů z pohledu teorie
veřejného sektoru II*

Produkce a formy zabezpečování služeb a statků cestou veřejného sektoru

- **KDO MÁ VEŘEJNÉ SLUŽBY PRODUKOVAT?**
- **KDO MÁ VEŘEJNÉ SLUŽBY FINANCOVAT?**

Produkce a formy zabezpečování služeb a statků cestou veřejného sektoru

■ **FINANCOVÁNÍ VEŘEJNÝCH SLUŽEB**

- ❖ Poukázky
- ❖ Co-Payment

Produkce a formy zabezpečování služeb a statků cestou veřejného sektoru

■ **PRODUKCE VEŘEJNÝCH SLUŽEB**

- ❖ **Contracting-out**
- ❖ Koncese
- ❖ Agentury
- ❖ CCT

ZÁVĚR

*Řízení obraných zdrojů z pohledu teorie
veřejného sektoru II*

Závěr

- **Posláním veřejného sektoru** je vytváření ekonomických podmínek pro upokožování společenských a individuálních potřeb jedinců, všude tam, kde je narušena přirozená funkce trhu, v souladu se zájmy společnosti a s ohledem na potřebu podpořit prorůstový charakter veřejného sektoru.
- Při **objasňování existence** veřejného sektoru se nelze zcela spoléhat pouze na teorii statků, velkou roli zde také sehrává teorie potřeb a kategorie zájmů.

Závěr

- **Bloková struktura** veřejného sektoru je odrazem teorie potřeb. Strukturu veřejného sektoru a způsob financování je tedy možné objektivizovat prostřednictvím teorie statků a teorie potřeb.
- **Veřejný sektor ve své struktuře a rozsahu** by neměl vycházet z principu rovnosti ve spotřebě (charitativní charakter), nýbrž z principu rovnosti šancí, který podporuje jeho zdrojový charakter.

ZDROJE KE STUDIU

*Řízení obraných zdrojů z pohledu teorie
veřejného sektoru II*

Zdroje ke studiu

- Strecková Y., Malý I. Veřejná ekonomie pro školu i praxi. s. 16-25, 29-32, 53-64, 107-115;
- Stiglitz J. E. Ekonomie veřejného sektoru. s.27-31,102-115,157-162;
- Hamerníková, B., Maaytová, A. Veřejné finance. s.58-69, 90-91;
- Hamerníková, B., Kubátová, K. Veřejné finance. s.80-92;
- Regulatory Impact Assessment Manual
http://pdf.usaid.gov/pdf_docs/PNADM221.pdf

DĚKUJI ZA POZORNOST

**V PŘÍPADĚ DOTAZŮ MNE MŮŽETE
KONTAKTOVAT NA**

doc. Ing. **Aleš OLEJNÍČEK**, Ph.D.

Katedra **EKONOMIE**

Skupina **EKONOMIE**

Kancelář **K-65/100** (Bytovky)

Tel.: **+420973443153**

